

Szczepienia ochronne przeciwko inwazyjnym zakażeniom pneumokokowym są obowiązkowe (bezpłatne) dla:

a) dzieci od 2 miesiąca życia do ukończenia 5 roku życia:

- po urazie lub z wadą ośrodkowego układu nerwowego, przebiegającymi z wyciekami płynu mózgowodzeniowego,
- zakażonych HIV,
- po przeszczepieniu szpiku,
- przed przeszczepieniem lub po przeszczepieniu narządów wewnętrznych, przed wszczepieniem lub po wszczepieniu implantu ślimakowego,

b) dzieci od 2 miesiąca życia do ukończenia 5 roku życia chorujących na:

- przewlekłe choroby serca,
- schorzenia immunologiczno-hematologiczne, w tym małopłytkowość idiopatyczną, ostrą białaczkę, chłoniaki, sferocytozę wrodzoną,
- asplenię wrodzoną, dysfunkcje śledziony, po splenektomii lub po leczeniu immunosupresyjnym,
- przewlekłą niewydolność nerek i nawracający zespół nerczycowy,
- pierwotne zaburzenia odporności,
- choroby metaboliczne, w tym cukrzycę,
- przewlekłe choroby płuc, w tym astmę,

c) dzieci od 2 miesiąca życia do ukończenia 12 miesiąca życia urodzonych przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży lub urodzonych z masą urodzeniową poniżej 2500g.

Szczepienia przeciwko inwazyjnym zakażeniom pneumokokowym zalecane są przez Głównego Inspektora Sanitarnego dla:

SZCZEPIONKI SKONIUGOWANE:

- szczepionka 13 i 10-walentna - dzieciom od 2 miesiąca życia do 5 roku życia, które nie są objęte szczepieniami obowiązkowymi; stosować zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego;
- szczepionka 13-walentna - od 2 miesiąca życia; stosować zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego.

SZCZEPIONKA POLISACHARYDOWA

- od 2 roku życia; stosować zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego

OPRACOWANIE:

Wydział Polityki Społecznej
Urzędu Miasta Katowice
40-003 Katowice, ul. Rynek 1
tel. 32 25 93 788, www.katowice.eu

Powiatowa Stacja Sanitarno-
Epidemiologiczna w Katowicach
40-053 Katowice, ul. Barbary 17
tel. 32 253 24 60, fax 32 253 24 89
www.psse.katowice.pl

Bakterie *Streptococcus pneumoniae* nazywane również pneumokokami mogą wywoływać choroby takie jak:

- zapalenie płuc z bakteriami,
- sepsę,
- zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych,
- ostre zapalenie ucha środkowego,
- zapalenie płuc,
- zapalenie zatok,
- zaostrenie w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc,
- zapalenie spojówek,
- zapalenie otrzewnej,
- zapalenie stawów.

Zarówno w przypadku sepsy, jak i zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych wywołanych przez pneumokoki 15-25% chorych umiera.

Mogą również wystąpić powikłania zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych takie jak:

- wodogłowie,
- padaczka,
- niedowłady lub porażenia spastyczne,
- niedowłady nerwów czaszkowych,
- zaburzenia słuchu.

Zakażenie przenosi się drogą kropelkową (wyłącznie między ludźmi), w trakcie bezpośredniego bliskiego kontaktu z chorym, rzadziej przez przedmioty świeżo pokryte wydzieliną z nosa lub z gardła.

Od chwili zakażenia do czasu pojawienia się pierwszych objawów choroby mija około 1 - 3 dni. Najbardziej zaraźliwi dla otoczenia są chorzy. Zaraźliwość ustępuje po 24 godzinach od rozpoczęcia skutecznego leczenia antybiotykami.

Bakterie *S. pneumoniae* wywołują najczęściej zachorowania inwazyjne u dzieci do 5 roku życia i osób powyżej 60 roku życia. Ciężki przebieg choroby może wystąpić zwłaszcza u osób, u których w przeszłości usunięto śledzionę, pacjentów z obniżoną odpornością w wyniku innej choroby lub jej leczenia.

Pamiętaj!

Bezwzględnie zgłoś się do lekarza w razie wystąpienia:

- u niemowląt:
  - gorączki (zwłaszcza z jednoczesnym występowaniem zimnych dłoni i stóp),
  - wymiotów,
  - biegunki,
  - rozpaczliwego płaczu,
  - odgięcia głowy do tyłu,
  - wybroczyn na skórze,
  - ostupienia,
  - pulsującego ciemniaczka,
  - senności;
- u starszych dzieci i dorosłych:
  - wymiotów,
  - gorączki,
  - bólu głowy,
  - sztywności karku,
  - światłowstrętu,
  - bólu stawów,
  - drgawek,
  - wybroczyn.

